

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘУЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр
кертү турында» 512-6 номерлы Татарстан Республикасы
законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары А.К. Хамаев, Ф.Ф. Баһаутдинов, Л.Р. Кадермәтова тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында» 512-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Казан шәһәре,
2023 елның 18 декабре
№ 2291-VI ДС

Ф.Х. Мөхәммәтшин

Проект
Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы депутатлары
А.К. Хамаев, Ф.Ф. Баһаутдинов,
Л.Р. Кадермәтова тарафыннан
кертелә

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1 статья

Татарстан Республикасы Жир кодексына (2005 елның 18 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы редакциясендә) (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 1998, № 8 (II өлеш); 2005, № 1 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2006, № 7 (I өлеш); 2007, № 1 (I өлеш), № 4; 2008, № 5 (I өлеш); 2009, № 7 – 8 (III өлеш); 2010, № 11; 2011, № 11 (I өлеш); 2012, № 3, № 5 (I өлеш); 2013, № 1; 2014, № 3, № 5, № 6 (II өлеш), № 7, № 12 (II өлеш); 2015, № 7 (I өлеш), № 10 (I өлеш); 2016, № 5; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2016, № 40 (I өлеш); 2017, № 41 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 76 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш), № 22 (I өлеш), № 78 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 60 (I өлеш); 2020, № 77 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 20 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 3 (I өлеш), № 17 (I өлеш), № 57 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 56 (I өлеш), № 73 (I өлеш), № 86 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1) 10 статьяда:

а) 1 пунктның икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Шәһәр һәм авыл торак пунктлары чикләре торак пунктлар жирләрен башка категориядәге жирләрдән аерып торалар. Шәһәр һәм авыл торак пунктлары чикләре муниципаль берәмлекләр чикләрен кисеп чыга алмый яисә аларның чикләренән чыга алмый, шулай ук гражданның яисә юридик затларга бирелгән жир кишәрлекләре чикләрен кисеп чыга алмый. Шәһәр йә авыл торак пунктлары чикләрененң жир кишәрлекләре чикләрен кисеп чыгу ачыкланганда мондый кисеп чыгуны бетерү Россия Федерациясе Жир кодексы һәм башка федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.»;

б) 3 пунктта «торак пунктлар» сүзләрен «шәһәр һәм авыл торак пунктлары» сүзләренә алмаштырырга;

в) 9 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

2) 12 статьяда:

а) 2 пунктка түбәндәге эчтәлекле 1¹ пунктча өстәргә:

«1¹) дөвалау-сәламәтләндрү урыннары һәм курортлар;»;

б) 3 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

3) 15 статьяның 2 пунктында «мондый жирләрдә жир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле эшләр башкару» сүзләрен «мондый жирләрдә жир асты байлыкларыннан файдалануны гамәлгә ашыру» сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

1. Әлеге Закон, әлеге Законның 1 статьясындагы 1 һәм 2 пунктларыннан тыш, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 1 пункты 2024 елның 1 февраленнән үз көченә керә.

3. Әлеге Законның 1 статьясындагы 2 пункты 2024 елның 1 сентябреннән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

**«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»
Татарстан Республикасы законы проектына аңлатма**

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы проекты Татарстан Республикасы законнарын федераль законнарға туры китерү максатларында эшләнде.

«Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2023 елның 4 августындагы 438-ФЗ номерлы Федераль закон белән берничә Россия Федерациясе закон актына торак пунктлар, территориаль зоналар чикләренең жир кишәрлекләре чикләрен кисеп чыгуны бетерүгә, шулай ук торак пунктлар һәм территориаль зоналар чикләрен билгеләүгә һәм алар турында белешмәләргә Күчмәс мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертүгә кагылышлы мәсьәләләргә жайга салуга юнәлдерелгән үзгәрешләр кертелде. Аерым алганда, Россия Федерациясе Жир кодексының торак пунктлар жирләре төшенчәсен һәм торак пунктлар чикләре төшенчәсен билгеләүче 83 статьясына үзгәрешләр кертелде.

Шулай ук «Табигать дөвалау ресурслары, дөвалау-сәламәтләндрү урыннары һәм курортлар турында» Федераль законга, Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында һәм Россия Федерациясе закон актларының аерым нигезләмәләренең үз көчен югалтуын тану турында» 2023 елның 4 августындагы 469-ФЗ номерлы Федераль закон берничә закон актына үзгәрешләр кертелде. Бу үзгәрешләр табигать дөвалау ресурслары булган һәм дөвалау-сәламәтләндрү урыннары, курортлар чикләрендә урнашкан жирләрдән файдалану һәм аларны саклау мәсьәләләрен жайга салуга юнәлдерелгән. Аерым алганда, әлегә Федераль закон белән Россия Федерациясе Жир кодексының махсус сакланылучы территорияләр жирләре төшенчәсен һәм аларның составын билгеләүче 94 статьясына үзгәрешләр кертелде.

Закон проекты белән федераль законнардагы бу үзгәрешләргә Татарстан Республикасы Жир кодексында чагылдыру тәкъдим ителә.

Шулай ук закон проекты белән Татарстан Республикасы Жир кодексының запас жирләрдән файдалануны жайга салучы 15 статьясына төгәлләштерә торган үзгәрешләр кертү тәкъдим ителә.

**«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында»
Татарстан Республикасы законнын кабул итүгә бәйле рәвештә үз көчләрән
югалтуы танылырга, туктатып торылырга, үзгәртелергә яисә кабул ителергә
тиешле Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый
актлары исемлеге**

«Татарстан Республикасы Жир кодексына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законнын кабул итүгә бәйле рәвештә «Татарстан Республикасы территориясендәге региональ һәм жирле әһәмияттәге дөвалау-сәламәтләндрү урыннары һәм курортлар турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2015 елның 5 июнендәге 418 номерлы карарына тиешле үзгәрешләрне кертү һәм «Жирләрне республика әһәмиятендәге махсус сакланылучы территорияләр жирләрәнә кертү, алардан файдалану һәм аларны саклау тәртибен раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 23 декабрдәге 984 номерлы карарының үз көчен югалтуын тану таләп ителәчәк.